

PROTOKÓŁ KONTROLI DORAŻNEJ WKB.5533.38.2018.JS

w zakresie sprawowanego nadzoru dyrektora szkoły nad zarządzaniem wynikami egzaminu maturalnego z matematyki oraz nauczania tego przedmiotu w szkołach

Informacje o kontrolowanej szkole:

Nazwa i adres szkoły/placówki: Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Wolinie ul. Słowiańska 2, 72-510 Wolin
Telefon: 0913261335 e-mail: zspwwolinie@gmail.com
Imię i nazwisko dyrektora: Anna Jarzęb

Informacje o organie kontrolującym:

Nazwa i siedziba organu sprawującego nadzór pedagogiczny:
Kuratorium Oświaty w Szczecinie, ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin
Telefon: 91 4427500 E-mail: kuratorium@kuratorium.szczecin.pl

Lp.	Imię i nazwisko kontrolującego	Data wydania upoważnienia do przeprowadzenia kontroli	Numer upoważnienia do przeprowadzenia kontroli
1.	Jolanta Smagalska	13.11.2018r.	5533.38.2018.JS

Termin rozpoczęcia kontroli: 26.11.2018r.
Termin zakończenia kontroli: 26.11.2018r.
Numer wpisu do rejestru kontroli organu sprawującego nadzór pedagogiczny: 38
Numer wpisu do rejestru kontroli szkoły: 63

Informacje o kontroli:

Kontrola dotyczy sprawowanego nadzoru dyrektora szkoły nad zarządzaniem wynikami egzaminu maturalnego z matematyki, warunków nauczania, wykorzystywania pomocy dydaktycznych, realizacji podstawy programowej oraz metod nauczania stosowanych przez nauczycieli. Podczas kontroli należy przeprowadzić obserwacje lekcji matematyki optymalnie u wszystkich nauczycieli zatrudnionych w szkole i rozmowę z dyrektorem połączoną z analizą dokumentacji: protokołów z posiedzenia rady pedagogicznej, planów pracy szkoły w zakresie poprawy efektywności kształcenia z matematyki, arkuszy obserwacji zajęć prowadzonych w ramach nadzoru pedagogicznego, arkuszy rozmów po obserwacji zajęć etc.

Podstawa prawna:

- 1) ustawa z dnia 24 maja 2018r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018r., poz.996)
- 2) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. poz. 1658);
- 3) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017r. w sprawie podstawy programowej (...) (Dz. U. poz. 356)
- 4) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 27 sierpnia 2012r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. z 2012r. poz.977 z późn. zm.).

1.	Zgodność kwalifikacji nauczycieli matematyki z przepisami prawa § 3 pkt. rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz.U.2017.1575) ust. 1 pkt 1-3. ☒ Tak ☐ Nie Liczba nauczycieli matematyki zatrudnionych w szkole: 2 Liczba nauczycieli posiadających pełne kwalifikacje zawodowe: 2 Liczba nauczycieli zatrudnionych na podstawie ukończonych studiów podyplomowych w zakresie nauczania matematyki: 0 Liczba nauczycieli, którzy ukończyli dłuższe (min. 40-godzinne) formy doskonalenia zawodowego w zakresie nauczania matematyki w ostatnich trzech latach: 0 Liczba egzaminatorów egzaminu maturalnego z matematyki: 1
2.	Szkoła wykorzystuje nowoczesne technologie informacyjno-komputerowe w nauczaniu matematyki. ☐ Tak ☒ Nie Jeżeli tak, to w jakim zakresie?
	Wyjaśnienia dyrektora szkoły: W szkole nie ma tablicy interaktywnej; w sekretariacie dostępny jest rzutnik i każdy nauczyciel może go wypożyczyć, lecz nauczyciele matematyki nie korzystają z tej możliwości
3.	Zespół nauczycieli powołany przez dyrektora analizuje wyniki egzaminu maturalnego z matematyki, formułuje wnioski i podejmuje działania adekwatne do potrzeb uczniów.

§ 4 pkt. 1. rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U.2017.649) - Zespół nauczycieli, o którym mowa w art. 111 pkt 5 ustawy, dyrektor szkoły może powołać na czas określony lub nieokreślony.

Tak   Nie

Metody analiz stosowane przez nauczycieli:

zespół przedmiotów ogólnokształcących analizuje wyniki pod względem ilościowym i jakościowym, diagnozy oparte są o metody prof. Niemierki – analizowane są wskaźniki łatwości i trudności zadań

Wnioski z analiz sformułowane po egzaminie maturalnym z matematyki w roku 2018 r.:

- uczniowie dość dobrze radzą sobie w sytuacjach typowych;
- egzamin potwierdził, że zadania sprawdzające pojedyncze, nieskomplikowane umiejętności na ogół nie sprawiają zdającym większych trudności;
- większość uczniów potrafi rozwiązać zadania wymagające zastosowania konkretnego wzoru;
- nie sprawia zdającym problemu dobranie właściwego modelu matematycznego do prostej sytuacji;
- zadaniami, które sprawiły najwięcej trudności były zadania wymagające rozumowania i uzasadnienia;
- bardzo trudne były zadania, w których należało użyć prostych, dobrze znanych obiektów matematycznych oraz zastosować strategie jasno wynikające z treści zadania;
- problemowe były dla uczniów zadania wymagające interpretacji tekstu matematycznego.

Wnioski z analiz przekazywane są zespołowi przedmiotów zawodowych.

Działania zaplanowane przez nauczycieli w bieżącym roku szkolnym w wyniku sformułowanych wniosków z analiz:

- Diagnoza i ocena poziomu wiedzy i umiejętności uczniów - diagnoza wstępna sprawdzająca wiadomości i umiejętności uczniów klas I, próbne pisemne matury w klasach III i IV, matury w sesjach wiosennych i jesiennych abiturientów szkoły;
- Praca z uczniem mającym trudności w nauce - prowadzenie zajęć wyrównawczych, informowanie wychowawcy i pedagoga o systematyczności uczęszczania uczniów na zajęcia wyrównawcze;
- Zwiększenie atrakcyjności zajęć poprzez stosowanie różnych metod pracy dostosowanych do potrzeb ucznia, grupy i oddziału;
- Doskonalenie procesu dydaktycznego;
- Planowanie różnych przedsięwzięć angażujących uczniów do wspólnego działania;
- Formułowanie celów lekcji w sposób zrozumiały dla uczniów;
- Informowanie uczniów o wymaganiach i sposobie oceniania;
- Stosowanie w szkole jasnych, znanych dla wszystkich uczniów, zasad oceniania;

	<ul style="list-style-type: none"> - Motywowanie uczniów do aktywnego uczenia się - szkolenia dla nauczycieli i warsztaty z zakresu metod aktywizujących i komunikacji interpersonalnej; zwiększanie atrakcyjności lekcji poprzez kształtowanie umiejętności koncentracji, metody aktywizujące i problemowe; - Częste nagradzanie aktywności uczniów podczas lekcji – wzmocnienia pozytywne; - Wspieranie uczniów w procesie uczenia się; - Wspieranie uczniów w trudnych sytuacjach i tworzenie atmosfery sprzyjającej uczeniu się - analiza niepowodzeń ucznia w nauce, udzielanie uczniom wskazówek dotyczących uczenia się, wykorzystania mocnych stron w oparciu o wyniki ankiet diagnozujących przeprowadzonych wśród uczniów klas pierwszych, indywidualizacja procesu nauczania, organizowanie zajęć wyrównawczych i pomocy koleżeńskiej. <p>Potrzeby uczniów, które uwzględniono w planach pracy: potrzeby intelektualne – zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, rewalidacyjne, 1/3 uczniów szkoły objęta jest pomocą psychologiczno-pedagogiczną</p>
4.	<p>Dyrektor szkoły prowadził obserwacje lekcji matematyki w roku szkolnym 2017/2018</p> <p>§ 22 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego Dz.U.2017.1658 ze zm. obserwuje prowadzone przez nauczycieli zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze oraz inne zajęcia i czynności wynikające z działalności statutowej szkoły lub placówki.</p> <p style="text-align: center;">☒ Tak ☐ Nie</p> <p>Jeżeli tak, to ile: 6</p> <p>Jakie były cele prowadzonych obserwacji? realizacja podstawy programowej; stosowanie indywidualizacji</p> <p>Jakie wnioski sformułowano po zakończeniu obserwacji? nauczyciele stosują indywidualizację pracy z uczniami; słabe tempo pracy; należy zwiększyć liczbę godzin lekcji powtórzeniowych</p>
5.	<p>Plan nadzoru pedagogicznego dyrektora szkoły na rok szkolny 2018/2019 zawiera plan obserwacji lekcji matematyki.</p> <p>§ 23 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia jw. Dyrektor szkoły lub placówki opracowuje na każdy rok szkolny plan nadzoru pedagogicznego zawierający plan obserwacji</p> <p style="text-align: center;">☒ Tak ☐ Nie</p> <p>Jeżeli tak to ile ? 10</p> <p>Jakie są założenia dotyczące obserwacji zajęć z matematyki?</p>

	wspieranie metodyczne nauczycieli: organizacja pracy uczniów na lekcji, zasady motywowania uczniów do pracy, praca z uczniem zdolnym i dysfunkcyjnym, indywidualizacja pracy w praktyce; wykorzystywanie wiedzy i umiejętności zdobytych w ramach doskonalenia zawodowego.
	Wyjaśnienia dyrektora: od września do dnia kontroli przeprowadzono 6 obserwacji lekcji matematyki – po 3 u każdego nauczyciela
6.	<p>W szkole prowadzona jest diagnoza przyczyn niskich wyników osiągniętych przez uczniów na egzaminie maturalnym z matematyki.</p> <p>§ 22 ust. 1 pkt 3 lit a rozporządzenia jw. – dyrektor wspomaga pracę nauczycieli poprzez diagnozę pracy szkoły.</p> <p>☒ Tak ☐ Nie</p> <p>Jak diagnozowane są przyczyny niskich wyników z matematyki? analiza wyników egzaminów gimnazjalnych, diagnoza wstępna, analiza wyników egzaminów maturalnych, wypracowanie wniosków, sporządzenie sprawozdania przez zespół przedmiotowy</p> <p>Jakie są przyczyny niskich wyników osiągniętych przez uczniów na egzaminie maturalnym z matematyki? Dyrektor wyjaśnił, że przyczyny niskich wyników są złożone i składa się na nie kilka czynników: słaba współpraca rodziców ze szkołą; niska frekwencja uczniów; mała motywacja do nauki; braki w umiejętnościach i wiedzy matematycznej z poprzednich etapów edukacyjnych; brak wsparcia ze strony rodziców;</p> <p>W jakim stopniu uwzględniane są one przy opracowywaniu planów pracy? Szczególną uwagę zwraca się na obszary wymagające utrwalenia</p> <p>Jakie zmiany w działaniach szkoły wprowadzono w bieżącym roku szkolnym w zakresie podnoszenia wyników z matematyki? zwiększenie liczby godzin matematyki w klasach I-III LO i I-IV technikum; uruchomienie zajęć rewalidacyjnych i korekcyjno-kompensacyjnych; opracowanie i wdrożenie programu poprawy efektywności kształcenia</p>
7.	<p>Szkoła motywuje uczniów w celu podnoszenia ich umiejętności matematycznych.</p> <p>☒ Tak ☐ Nie</p> <p>Jakie formy wsparcia organizowane są w szkole dla uczniów osiągających</p> <p>a) niskie wyniki: zwiększenie liczby godzin matematyki w klasach I-III LO i I-IV technikum; uruchomienie zajęć rewalidacyjnych i korekcyjno-kompensacyjnych;</p> <p>b) uzdolnionych: udział w konkursie matematycznym „Kangur”; dla dwóch uczniów zorganizowano zajęcia z matematyki na poziomie rozszerzonym;</p> <p>c) Jakie trudności występują w organizacji wsparcia dla uczniów w tym zakresie? problemy z dojazdem/odjazdem</p>

8.	Jakie są potrzeby szkoleniowe nauczycieli zatrudnionych w szkole w zakresie nauczania matematyki?
	§ 22 ust. 1 pkt 3 lit c rozporządzenia jw. - Dyrektor szkoły wspomaga nauczycieli w realizacji ich zadań poprzez prowadzenie działań rozwojowych, w tym organizowanie szkoleń i porad
	Nauczyciele jeżdżą na wszystkie dostępne konferencje, a dyrektor szkoły dostosowuje terminy egzaminów poprawkowych do terminów konferencji
9.	Jakie są potrzeby szkoleniowe nauczycieli zatrudnionych w szkole w zakresie nauczania przedmiotów zawodowych?
	specjalistyczne kursy (barista, kelner, carving – nauczyciele uczący w zawodzie technik hotelarstwa; inżynieria projektowanie komputerowego CAD2, CAD3 – technik budownictwa); szkolenia z dziedziny obsługi konsumenta; kurs barmański
10.	Proszę podać przykłady dobrych praktyk w zakresie nauczania matematyki.
	Opracowanie przez jednego z nauczycieli zbioru zadań maturalnych
11.	Proszę podać przykłady dobrych praktyk w zakresie organizacji kształcenia zawodowego.
	targi pracy – wymiana doświadczeń, prezentacja; badanie losów absolwenta; lekcje koleżeńskie – opiekun stażu (TH)

10. Obserwacje zajęć matematyki

Dane dotyczące obserwowanych zajęć	1 lekcja	2 lekcja
	kl. 3 LO	kl. 1 LO
	Godzina 9.40-10.25	Godzina
	Liczba uczniów zapisanych do klasy: 17	Liczba uczniów zapisanych do klasy: 18
	Liczba uczniów w klasie podczas obserwacji 13	Liczba uczniów w klasie podczas obserwacji 13

Zakres obserwacji	1 lekcja		2 lekcja	
	tak	nie	tak	nie
w pracowni znajdują się środki dydaktyczne wspomagające proces nabywania umiejętności matematycznych przez uczniów	X		X	
nauczyciel sformułował cele zajęć, wymieniając umiejętności, które uczniowie mają opanować		X		X
nauczyciel podał uczniom zakres wprowadzanych treści	X		X	
nauczyciel uzgodnił sposób prowadzenia zajęć z uczniami		X		X
nauczyciel wykorzystywał pomoce dydaktyczne	X		X	
nauczyciel stosował nowoczesne technologie komputerowe		X		X
podczas lekcji nauczyciel stosował metody aktywizujące	X			X
uczniowie byli aktywni	X		X	
podczas lekcji nauczyciel zastosował metodę wykładu		X		X
podczas lekcji uczniowie pracowali samodzielnie	X		X	
podczas lekcji uczniowie pracowali w zespole	X			X
nauczyciel zachęcał do poszukiwania różnych rozwiązań tego samego problemu	X			X
nauczyciel zindywidualizował metody pracy i poziom trudności zadań w zależności od możliwości uczniów	X		X	
nauczyciel dostosował metody prowadzenia zajęć do zróżnicowanych preferencji sensorycznych	X		X	
nauczyciel przekazywał uczniom zindywidualizowaną informację zwrotną dotyczącą ich umiejętności		X	X	
nauczyciel informował uczniów o tym, jak mają się uczyć	X			X
nauczyciel odwoływał się do pozaszkolnych doświadczeń uczniów		X		X
nauczyciel bazował głównie na myśleniu abstrakcyjnym		X	X	
nauczyciel prowadził lekcję „frontem”	X		X	
nauczyciel organizował pracę w parach		X		X
nauczyciel organizował pracę w grupach		X		X

nauczyciel sprawdził, czy każdy z uczniów osiągnął zakładane cele lekcji		X		X
--	--	---	--	---

Obserwowano dwie lekcje matematyki w klasie I LO i I LO, obie odbyły się w pracowni matematycznej wyposażonej w tablice ze wzorami, bryły i plansze z wizerunkami sławnych naukowców. Na pierwszej lekcji panowała przyjazna atmosfera, widać, że nauczyciel ma bardzo dobry kontakt z młodzieżą, uczniowie byli aktywni, chętnie zabierali głos, śmiało zadawali pytania. Nauczyciel zachęcał młodzież do kreatywnych rozwiązań, podchodził do niektórych uczniów i tłumaczył zagadnienia. Na drugiej lekcji część klasy była mało aktywna, choć niektóre osoby zgłaszały się kilka razy do odpowiedzi. Poziom klasy wyrównany, nie ma osób szczególnie zainteresowanych matematyką, ani bardzo słabych. Młodzież przy tablicy rozwiązywała zadania przy pomocy nauczyciela, który upewniał się, czy uczniowie zrozumieli zagadnienie, do niektórych uczniów podchodził i dodatkowo tłumaczył zadanie, poprawiał błędy. Na żadnej z lekcji nauczyciele nie sformułowali celów lekcji, nie wymienili umiejętności, które uczniowie mają opanować.

Podali uczniom zakres wprowadzanych treści, jednak nie sprawdzili czy każdy z uczniów osiągnął zakładane cele. Jeden z nauczycieli nie przekazywał uczniom indywidualizowanej informacji zwrotnej dotyczącej ich umiejętności, nie odwoływano się również do pozaszkolnych doświadczeń uczniów.

12. Wyniki ankiety:

Podczas kontroli wśród uczniów klas, w których odbyły się obserwacje (łącznie 26 uczniów), została przeprowadzona anonimowa ankieta dotycząca obserwowanej lekcji. Jej wyniki przedstawiają się następująco:

1. Zrozumiałeś cele zajęć. Wiedziałeś, jakie umiejętności dzisiaj opanujesz.

TAK 26 NIE 0

2. Nauczyciel przedstawiał zagadnienia w sposób przystępny.

TAK 24 NIE 2

3. Czuleś się zmotywowany do nabywania nowych umiejętności i doskonalenia tych, które już opanowałeś.

TAK 21 NIE 5

4. Lekcja była interesująca i aktywnie w niej uczestniczyłeś.

TAK 21 NIE 5

5. Nauczyciel udzielał Ci wskazówek dotyczących tego, w jaki sposób masz opanować umiejętności związane z tematem zajęć.

TAK 21 NIE 5

6. Nauczyciel dostosował poziom trudności zadań do Twoich możliwości.

TAK 23 NIE 3

7. Jeżeli nie, to zadania/ ćwiczenia były dla Ciebie

ZA ŁATWE 7 ZA TRUDNE 4

8. Nauczyciel podsumował zajęcia.

TAK 19 NIE 7

9. W jakich zajęciach z matematyki uczestniczysz w szkole (np. wyrównawczych, kole zainteresowań itp.)? Wymień: zajęcia wyrównawcze 6 osób, fakultety 1 osoba

10. Czy korzystasz z korepetycji z tego przedmiotu?

TAK 5 NIE 21

11. Dzisiejsza lekcja różniła się od innych zajęć prowadzonych przez tego nauczyciela.

TAK 5 NIE 21

12. Jeżeli tak, to na czym polegała różnica?

inny sposób przekazywania wiedzy; w klasie panował spokój; zajęcia były spokojniejsze niż zwykle; uczniowie byli bardziej aktywni.

Wszyscy ankietowani zrozumieli cele zajęć oraz mieli świadomość tego, jakie umiejętności opanują na lekcji; większość z nich uważa, że nauczyciele przedstawili zagadnienia w sposób przystępny, dzięki czemu młodzież czuła się zmotywowana do nabywania nowych umiejętności i doskonalenia już opanowanych. Uczniowie stwierdzili, że lekcja była dla nich interesująca, co sprawiło, że aktywnie w niej uczestniczyli. Nauczyciele udzielali wskazówek dotyczących tego, w jaki sposób należy opanować umiejętności związane z tematem zajęć, dostosowali poziom trudności zadań do możliwości ucznia, chociaż 7 osób przyznało, że zadania rozwiązywane na lekcji były dla nich za łatwe, a 4 – że za trudne. 19 osób uważa, że nauczyciele podsumowali przeprowadzone lekcje, a pięć przyznało, że dodatkowo uczęszcza na prywatne korepetycje. Obserwowane lekcje niewiele różniły się od innych lekcji matematyki, prowadzonych przez tych nauczycieli, chociaż kilka osób wskazało, że zajęcia były spokojniejsze niż zwykle, uczniowie bardziej aktywni, a nauczyciel w inny sposób prowadził lekcję.

Zalecenie:

Zgodnie z art. 44b. ust. 5 pkt 2 ustawy jw. - Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ma na celu informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych o postępach w tym zakresie.

Zgodnie z art. 55 ust. 6 ustawy z dnia 24 maja 2018 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018r., poz. 996) należy w terminie 30 dni od dnia otrzymania zalecenia, o którym mowa w ust. 4,

a w przypadku wniesienia zastrzeżeń zgodnie z ust. 5 – w terminie 30 dni od dnia otrzymania pisemnego zawiadomienia o nieuwzględnieniu zastrzeżeń, powiadomić Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty o sposobie realizacji zaleceń oraz organ prowadzący szkołę o otrzymanym zaleceniu i sposobie jego realizacji.

Zgodnie z § 18 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1658) dyrektor szkoły w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania protokołu kontroli, może zgłosić do organu sprawującego nadzór pedagogiczny pisemne, umotywowane zastrzeżenia do ustaleń w nim zawartych.

Protokół sporządzono w dniu 30 listopada 2018 r. w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje kontrolowany dyrektor szkoły, a drugi włącza się do akt kontroli.

Polin, 03.12.2018
DYREKTOR
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych
w Wolinie
mgr Anna Jarego
Miejscowość, data i podpis
dyrektora kontrolowanej jednostki*

WIZYTATOR
Szarecin, 30.11.2018
Jolanta Smagalska
Miejscowość, data i podpis kontrolującego*

Poświadczam odbiór protokołu kontroli

03.12.2018
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych
w Wolinie
mgr Anna Jarego
(data, podpis i imienna pieczęć dyrektora szkoły)

ZESPÓŁ SZKÓŁ
PONADGIMNAZJALNYCH
ul. Słowiańska 2, 72-510 Wolin
tel. 91 3261335, tel. 91 3261626
NIP: 855-13-38-549